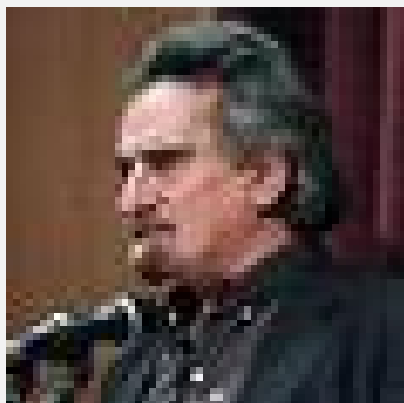

علامه جعفری شدیداً تابع کلام شریف «اعرف الحق تعرف اهله» بود

یکی از ویژگی‌های خاص‌الخاص علامه جعفری آن بود که شدیداً تابع کلام شریف امیرالمؤمنین(ع) (اعرف الحق تعرف اهله) بود و با این‌که ارادت خاصی به مولوی داشت، همگان می‌دانند که اگر سخنی از او با ضوابط نمی‌خواند، آن را نمی‌پذیرفت.

یکی از ویژگی‌های خاص‌الخاص علامه جعفری آن بود که شدیداً تابع کلام شریف امیرالمؤمنین(ع) (اعرف الحق تعرف اهله) بود و با این‌که ارادت خاصی به مولوی داشت، همگان می‌دانند که اگر سخنی از او با ضوابط نمی‌خواند، آن را نمی‌پذیرفت.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، منوچهر صدوقی سها، پژوهشگر و مدرس فلسفه و عرفان اسلامی، در آخرین نشست از برنامه های نخستین روز همایش روز جهانی فلسفه با عنوان «فلسفه انسان از دیدگاه علامه جعفری» که به مناسبت چهاردهمین سالگرد علامه جعفری و با حضور علی رافعی، شب گذشته، سه‌شنبه 23 آبان‌ماه، در محل مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار شد، به ارائه سخن پرداخت.

وی با بیان این‌که یکی از ویژگی‌های خاص‌الخاص علامه جعفری آن بود که شدیداً تابع کلام شریف امیرالمؤمنین(ع) (اعرف الحق تعرف اهله) بود، اظهار کرد: علامه جعفری فانی در مولوی بود و مظهری از مظاهر او شده بود، اما عالم و آدم می‌دانند که اگر سخن یا اندیشه‌ای از مولوی با ضوابط نمی‌خواند، او آن را نمی‌پذیرفت.

صدوقی سها در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به رد علامه جعفری بر نقض کانت بر برهان وجودی (انتولوژیک) و با مروری گذرا بر سیر تطور این برهان از آنسلم تا دکارت و لایبنیتس و دیگران گفت: مطابق این برهان، انسان بما هو انسان کمال برین مطلق را احساس می‌کند که وجود برترین کمالات است، بنابراین کمال برین نمی‌تواند موجود نباشد.

وی ادامه داد: کانت نقض مهمی در این باب دارد و آن این‌که وجود نسبت به کمال مطلق مانند زاویه و ضلع نسبت به مثلث است و مثلث را نمی‌توان بدون زاویه و ضلع تصور کرد، اما این امر مشروط به وجود مثلث است. در بین حکمای متأخر ایران مرحوم مهدی حائری یزدی و علامه جعفری این نقض را رد کرده‌اند و این می‌تواند در نوع خود مطلب مهمی برای ما باشد. مرحوم حائری بر آن بود که در این سخن کانت خلطی بین ضرورت ذاتیه و ازلیه صورت گرفته است.

صدوقی سها در ادامه با اشاره به برخی از تقریرات عرضه شده از این برهان در بین حکمای ایران با قرائت چند بیت از ابیات حکیم محمدحسین غروی اصفهانی گفت: مرحوم غروی اصفهانی معتقد بود که مفهوم (مثلاً کمال مطلق) ممتنع نیست و اگر ممتنع می‌بود، ما نمی‌توانستیم آن را تصور کنیم و کمال مطلق موجود است، چون ما آن را تصور می‌کنیم.

این پژوهشگر و مدرس فلسفه و عرفان اسلامی در تشریح این مطلب خاطرنشان کرد: مانع وجودی شیء دو چیز بیش نمی‌تواند باشد: یا آن شیء محال و ممتنع است و یا این‌که علت ندارد و مفهوم خدا نه ممتنع است و نه محتاج علت.

وی در ادامه سخنان خود با اشاره به نقض علامه جعفری بر سخن کانت گفت: به نظر علامه، «واجب موجود است»، نه قضیه‌ای منطقی و ترکیبی، بلکه قضیه‌ای ریاضی و تحلیلی بوده و از قبیل قضایای شهودیه و عین واقعیت است. البته مشابه این نظر در سخنان حکمای گذشته به چشم می‌خورد و از سوی علامه جعفری تقریر شده است.

یادآور می‌شود آخرین نشست دومین روز همایش روز جهانی فلسفه نیز امروز چهارشنبه، 24 آبان‌ماه به گفت‌وگوی علمی با موضوع نقش علامه طباطبایی در فلسفه کشور اختصاص دارد که با حضور غلامحسین ابراهیمی دینانی و حجت‌الاسلام و المسلمین احمد احمدی در مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران برگزار خواهد شد.